

III 4284.07

AZ UNGI REFORMÁTUS EGYHÁZMEGYE

1911. ÉV SZEPTEMBER HÓ 7-ÉN UNGVÁRON
TARTOTT KÖZ- ÉS BIRÓSÁGI GYŰLÉSÉNEK

JEGYZŐKÖNYVE.

44. szám.

SZERKESZTETTE :

NÉMETH PÉTER

PAPI FŐJEGYZŐ.

SÁROSPATAK.

NYOMTATTÁK DANI ÉS FISCHER A REF. FŐISKOLA BETŰIVEL.

1911.

AZ UNGI
REFORMÁTUS EGYHÁZMEGYE

1911. ÉV SZEPTEMBER HÓ 7-ÉN UNGVÁRON
TARTOTT KÖZ- ÉS BIRÓSÁGI GYŰLÉSÉNEK

JEGYZŐKÖNYVE.

44. szám.

SZERKESZTETTE :

NÉMETH PÉTER

PAPI FŐJEGYZŐ.

SÁROSPATAK.

NYOMTATTÁK DANI ÉS FISCHER A REF. FŐISKOLA BETŰIVEL.

1911.

AZ UNGI REF. EGYHÁZMEGYE 1911. SZEPT. HÓ 7-IKÉN
UNGVÁRON TARTOTT KÖZ ÉS BIRÓSÁGI GYŰLÉSÉNEK

JEGYZŐKÖNYVE.

I. Közgyűlés.

Jelen voltak: Szűcs István tizzasalamoni lelkész, esperes, egyházi elnök, Minay István világi tanácsbíró, világi elnök, Szőlőssy Gyula ungcseppelyi, ifj. Szakal István vámoslucskai, Komjáthy Gábor ungvári, Nagy Sándor kisdobronyi, Magyar Bertalan nagydobronyi lelkészek, mint papi tanácsbírók, Szabó Lajos, Stépán Géza, Szilágyi Sándor, Bernáth Zoltán világi tanácsbírók, Hegyi György egyházmegyei ügyész, Németh Péter csongori lelkész, papi főjegyző, Kovács Dániel világi főjegyző, Pataki Pál ungtarnóci lelkész, Maksa József nagykaposi lelkész, papi aljegyzők, Szabó Zoltán világi jegyző, Id. Szakal István nagyszerevtvai, Morvay József kistráti, Bacskay Sámuel csapi, Szőlőssy Ferenc mokcsakerészi, Szabó Endre minaji, Móré Gábor jenkei, Kiss László bátfai, Tóth Lajos szürtei, Kovács István tisztaágteleki, Szabó István eszenyi, Nagy Géza vajkócmátyóci, Gecse Géza gálocsi, Móré Elek ungpinkóci, Csomár Béla tisztaásványi, Benkő Lajos iskei, Kálnicky János bezői, Magda Sándor csicseri, Papp István pályini, Nyomárkay Sándor ungnyarádi, Ujlaky Sándor bajánházi, Ráckövy János palágyi, Komjáthy István nagygejőci, Varga Károly korláthelmei, Rác József felsőrőcsei, Barkaszy Károly szalókai, Jósvay Dénes bési lelkészek, Soltész Andor kisgejőci, Nagy Sándor ungvári segédlelkészek, Balogh Dániel palágyi, Bócér István csicseri tanítók, mint tanítói képviselők, Sulyok János tanító test. eln. ungvári tanító, Könyves Mihály, Karabélyos Gyula, Papp Lajos, Soltész Károly, Móré András, Szabó József, Mátyás István, Tóth Miklós, Léko Endre, ifj. Papp Lajos, Molnár Béla, Kézi György tanítók. Egyházak képviselői: Vajánból: Kanóc József, Kocsis András. Nagygejőcből: Ritok János. Csicserből: Lengyel János, Szabó András. Kisgejőcből: Egrý Ferenc, Nagy János. Bésből: Géczi István, Csatlós István. Korláthelmeéről: Balog Ferenc.

1. Esperes buzgó imája után mély sajnálattal tudatja, hogy egyházmegyei gondnokunk betegsége miatt ez alkalommal sem jelenhetett meg gyűlésünkön. Felkéri azért Minay Istvánt, mint hiv. kor szerint legid. vil. tanácsbíró, hogy a világi elnöki széket elfoglalja.

Minay István vil. tanácsbíró a vil. elnöki széket elfoglalja, s távol levő gondnokunkról meleg megemlékezéssel, s egyházi közéletünket röviden vázoló beszéddel a gyűlést megnyitja.

2. Az egyházak küldöttei megbízó levelöket beadván :

jelen gyűlésre a hivatalos tagokkal együtt, fentebbi névsor szerint igazoltatnak.

3. Virág József és Stépán László tanácsbírák elmaradásukat igazolják.

Tudomásul szolgál.

4. Az esperes előterjeszti, hogy távollevő gondnokunk megbizta őt annak kijelentésével, miszerint a lemondás el nem fogadására vonatkozó válaszát élő szóval óhajtván megadni, azt — ha Isten egészségének kedvez, — legközelebbi gyűlésünkön fogja előterjeszteni.

Közgyűlésünk az esperes előterjesztését tudomásul veszi.

5. 1911. okt. 1-én s következő napjain S.-a.-ujhelyben tartandó papszenteléssel összekötött egyházkerületi gyűlésen az ungi egyházmegyéből szentelésre kívánják magukat ajánlani: Ráckövy János palágyi, Komjáthy István nagygejőci, Ujlaky Sándor bajánházai, Nyomárcay Sándor ungyarádi, Varga Károly korláthelmeci, Barkaszy Károly szalókai lelkészek.

Az ungi egyházmegye nevezett lelkészeket a tiszáninneri egyházkerület 1911. okt. 1. s következő napjain Sátoraljaujhelyben tartandó gyűlésén szentelésre ajánlja.

6. A bezői egyház jelenti, hogy 1911. jul. 23-án tartott presbyteri gyűlésében kántortanítóul Kézi György okleveles kántortanítót választotta. Kinek tanítói oklevele 148. sz. a. kelt Sárospatakon, 1911. jun. 2-án. Egyházi ének és orgonálásról szóló bizonyítványa ugyancsak ott és akkor 6. sz. a.

Az ungi egyházmegye Kézi Györgyöt, — miután a hiv. esküt az egyházmegyei közgyűlésben letette, — a bezői egyház kántortanítói állásába beerősíti.

7. Berec Antal, megyaszói segédlelkész okmányainak bemutatása mellett az ungi református egyházmegyébe leendő bekebelezését kéri.

Bekebeleztetik.

8. Szőlössy Gyula és Szilágyi Sándor tanácsbírákból álló bizottság jelenti, hogy Jósvay Dénes megválasztott bési lelkészt f. év május hó 7-ikén hivatalába szabályszerűen beiktatta.

Tudomásul szolgál.

9. Esperes múlt gyűlés 24. pontjára vonatkozólag, — melyben az ungvári Horváth Mária-féle háznak, zárt ajánlat útján való eladása az „Ung“ című megyei hivatalos lapban közzététetett -- jelenti, hogy csak egy ajánlat érkezett özv. Kelen Gusztávné részéről, a ki 38 ezer korona ajánlatot tett.

Közgyűlésünk, — miután a beérkezett ajánlat nem felel meg a várakozásnak, ismét felkéri a már e tárgyban eljáró bizottságot, hogy a házat újból értékelje s az árverési feltételeket állapítsa meg s munkálatát a tavaszi egyházmegyei gyűlésre jóváhagyás végett terjessze be, hogy annak alapján, a nyilvános árverés megtartható legyen.

10. A szirénfalvai egyház adás-vevési szerződést terjeszt be 164 □-öl területről, melyet 1640 koronáért templomhelynek vásárolt.

Az adás-vevési szerződés sem presbiteri, sem közgyűlési határozatokkal nem lévén felszerelve, — kellő felszerelés végett visszaadatik.

11. A kiscegyői egyház a Szigeti Lászlótól vett bel- és kül ingatlan vételére vonatkozó adás-vevési szerződést terjeszt be presbiteri és közgyűlési határozatokkal felszerelve megerősítés végett.

Közgyűlésünk a beterjesztett adás-vevési szerződést jóváhagyja s megerősítés végett a főtiszteletű egyházkerületre tisztelettel felterjeszti.

12. Az ungvári egyház engedélyt kér arra, hogy a radvánci határban levő s a lelkész és orgonista-tanító fizetés-alapját képező 17 kat. hold 310 □-öl földterületét tisztviselői telep létesítésére eladhassa és az eladási ár 20%-át alapítványként az egyház közigazgatási pénztárához csatolhassa. Az eladás szükségességét azzal indokolja, hogy a kérdéses földek két oldalról már be vannak építve s a lakók és azok szárnyas jószágai a terményekben sok kárt okoznak, s hogy eladás esetén ötszörösét kapná az egyház azon értéknek, mint amennyit szántóföld minőségben képvisel, s a lelkész és tanító fizetése a 20% levonásával is tetemesen szaporodnék. Amennyiben pedig ezen kedvező alkalmat csak úgy lehet előnyösen kihasználni, ha az adás-vételi jogügylet gyors lebonyolítást nyer, kéri az e. m. közgyűlést, miszerint már most adná meg az engedélyt arra is, hogy a megkötendő adás-vevési szerződést az elnökség saját hatáskörében jóváhagyja s megerősíthesse, hogy a vevő az építkezés megkezdésében gátolva ne legyen.

Közgyűlésünk a kért eladásra az engedélyt, tekintettel annak nagyon is előnyös voltára, megadja s megerősítés végett a főtiszteletű egyházkerületre pártolólag tisztelettel felterjeszti.

13. Pap Lajos bési tanító panaszolja, hogy az ő tanítói díjlevele 656 kor., javadalmi jegyzőkönyve 711 koronáról szól. A nagyméltóságú vallásminiszter úr pedig tanítói alapfizetését

1011 koronában állapította meg, mert alapfizetésébe számolta be azon 300 koronát is, melyet a bési egyház presbytériuma 1896. március 12-én felvett jegyzőkönyve szerint tisztán az ő személyéhez kötötte neki személyes pótlék címén megajánlott. Hogy az egyházmegyei közgyűlés panaszja tárgyát érdemlegesen elbírálhassa, becsatolja díjlevelét, javadalmi jegyzőkönyveit, a nagyméltóságu miniszter úr rendeletét és az 1896. március 12-iki presbyteri jegyzőkönyvet.

Az egyházmegyei közgyűlés a becsatolt okmányok tüzetes átvizsgálása s az ügy érdemleges megvitatása után megállapítja azt, hogy Pap Lajos bési tanítón nyilvánvaló sérelem esett, mert a díjlevelét, illetve javadalmi jegyzőkönyv alapján neki 289 K államsegélyre van jogosultsága s ezt az államsegélyt a nagymélt. miniszter úr magas rendeletének indoklása szerint azért nem állapította meg, mert a 300 K személyi pótlék „az államsegély szempontjából számításba veendő s e 200 koronával együtt a tanító fizetése a törvényben megállapított évi 1000 K fizetést meghaladja.

Minthogy azonban az 1907. XXIII. t.-c. szerint a tanítói javadalmat az „*okmányszerű díjlevelét*“ alapján kiszolgáltattott fizetések mennyisége képezi s ezt a mennyiséget a javadalmi jegyzőkönyv a díjlevelét alapján 711 koronában állapította meg; minthogy tanítói illetmények gyanánt csak azon járandóságok számíthatók be, melyek *állandó jellegűek*: a Pap Lajos részére a presbytérium által megajánlott 300 K pedig kifejezetten személyes pótlék s csak a Pap Lajos változásáig vagy haláláig fizettetik; minthogy a presbytérium ezt a 300 K személyi pótléket állandó fizetésül felvenni s a mindenkori tanítók részére díjlevelileg biztosítani nem hajlandó; minthogy az 1907. XXVII. t.-c. szellemével nem ellenkezik az, hogy az arra érdemes tanítókat a presbytérium a díjlevelén felül is díjazza, anélkül, hogy ez az államsegély

szempontjából beszámítás alá volna vehető; minthogy a bési egyház presbyteriuma épen azért ajánlott fel a Pap Lajos részére a díjlevélen felül 300 K-t, hogy a már alkalmazásban levő Pap Lajosban egy jó hírű és kiváló tanerőt nyerjen és biztosítson népes iskolája számára s végül minthogy az ilyen személyes pótlék című fizetések más helyeken sem számtattak be a tanítók alapfizetésébe:

Mindezen okoknál fogva közgyűlésünk a vonatkozó okmányok csatolása mellett tisztelettel kéri fel püspök úr öméltóságát arra, hogy a nagyméltóságú vallás- és közoktatásügyi miniszter úrnál a bési tanító részére az őt jog és méltányosság szerint megillető 289 korona államsegélyt kieszközölni kegyesen méltóztassék.

14. A csongori egyház azon alkalomból, hogy a múlt 1910-ik évben a lelkészi portán új istállót, ez évben pedig új iskolát építtetett; mely építkezéseknél az igáserővel bíró egyháztagok minden igás munkát teljesítettek, a gyalogosok pedig semmi munkát nem végeztek, a gyalogosokra rendkívüli egyházi adót vetett ki az 1911-ik évre, melynek megerősítését kéri.

A presbyteri s egyházi közgyűlési jegyzőkönyvekkel beterjesztett rendkívüli egyházi adó-kivetést, mely az egyes egyháztagokon 2, 3, 4 korona, végösszegben 524 koronát tesz és csakis 1911. évre vonatkozik s a rendes egyházi adóval okt. hó végéig kifizetendő, az egyházmegye közgyűlése megerősíti.

15. A nagydobronyi egyház 1911. június 6-án tartott presbyteri s 1911. július 11-én tartott egyházi közgyűlési határozatok értelmében rendkívüli egyházi adót vetett ki aképen, hogy minden egyháztag annyiszor 30 fillér rendkívüli egyházi adóval rovatik meg, amint az 1-ső, 2-ik, 3-ik stb. osztályba jutott a törvény szerint családi adóját illetőleg. S

ezenkívül a harangozó fizetését ezután is természetben adja, hogy így az e címen kapott segélyt is a létesítendő egyházi alap növelésére fordíthassa.

Az egyházmegyei közgyűlés a nagydobronyi egyház rendkívüli egyházi adókiivetését a beterjesztett jegyzőkönyvek értelmében megerősíti.

16. Az eszenyi egyház 1911. március 30 án tartott presbyteri s 1911. április 14-én tartott egyházi közgyűlési határozatok alapján a lelkészi portán istállóépítés céljára 1498 korona 30 fillér rendkívüli egyházi adót vetett ki s annak megerősítését kéri.

Az eszenyi egyház 1911. évre vonatkozó rendkívüli egyházi adókiivetését, mely a mellékelt jegyzőkönyvek szerint a rendes egyházi adó 50%-nak felel meg, az egyházmegye közgyűlése megerősíti.

17. A tisztaágteleki egyház 1911. május 14-én tartott presbyteri, 1911. június 5-én tartott egyházi közgyűlési határozatok alapján orgona célra 265 K 18 f rendkívüli egyházi adót vetett ki oly módon, hogy minden egyháztagnak állami adója 10%-át fizeti 1911-ben, mint rendkívüli egyházi adót. Egszersmind a magtári alapból 500 K-t szintén az orgona létesítésére kíván fordítani. Ugy a rendkívüli egyházi adókiivetés, mint az 500 K magtári alap orgona célra fordításáról szóló határozatok megerősítését kéri.

Az egyházmegyei közgyűlés a tisztaágteleki egyháznak úgy rendkívüli egyházi adókiivetését, mint azon határozatát, hogy a magtár alapból 500 K-t orgona célra fordít, megerősíti.

18. Az ungmogyorósi leányegyház iskolaépítés céljából rendkívüli egyházi adót vetett ki 1911. jun. 2-án tartott presbyteri s ugyanazon nap tartott egyházi közgyűlésében, mely kiivetés az állami egyenes adó háromszorosa.

Az egyházmegye közgyűlése az ungmogyorósi leányegyház ezen rendkívüli egyházi adó kivetését megerősíti.

19. Az ungmogyorósi leányegyház presbyteri és közgyűlési határozatot terjeszt be arra nézve, hogy a jelenlegi tanítónak, Sulyok Dezsőnek személyéhez kötve a kívés élet helyett szemes életet fognak fizetni az egyháztagok és pedig 20 kéve helyett két véka szemes életet.

Ezen presbyteri és közgyűlési határozatot az egyházmegye tudomásul veszi.

20. A nagyszeretvai egyház iskolaépítésből származott adósságának letörlesztésére 1641 K 20 f összeget kitevő kivetést terjeszt be, kérve annak megerősítését.

A beterjesztett kivetést az egyházmegye közgyűlése — miután sem presbyteri, sem egyházi közgyűlési határozat nincs mellékelve — nem erősíti meg; hanem kellő felszerelés végett visszaküldi.

21. A kisdobronyi egyház presbiteri és közgyűlési jegyzőkönyv alapján, a templom, paplak és iskola renoválására a főtiszteletű Egyházkerülettől 10,000 korona kölcsön felvételére engedélyt kér; mely kölcsönnek 10 év alatti visszafizetésére a 2352 kor. adócsökkentési segílyt köti le oly módon, hogy félévenként 500 kor. tőke és az esedékes kamat ebből levonván, csak a fennmaradó összeg küldessék le az egyház rendelkezésére.

Közgyűlésünk a kisdobronyi egyháznak a csatolt jegyzőkönyvek alapján a 10,000 korona kölcsön felvételére, a kötött feltételek betartása mellett az engedélyt megadja s azt pártolólág a főtiszteletű Egyházkerületre tisztelettel felterjeszti.

22. Az ungmogyorósi leányegyház 1911. július 2-án tartott presbiteri és közgyűlési jegyzőkönyv alapján, az egyház-

megyétől 2000 korona kölcsönt kér iskolaépítésre; mely összeg azépítkezés sürgős voltára való tekintettel — az e-m. utólagos jóváhagyása reményében, az esperes által már ki is utaltatott.

Egyházmegyénk, az esperes e tárgyban tett intézkedését — helyeslőleg tudomásul veszi — s a főtiszteletű Egyházkerületre tisztelettel felterjeszti.

23. A szalókai egyház a szükösi tárt illető 1054 korona 24 fillér befizetése iránt halasztásért folyamodik.

Az ungi egyházmegye nagy méltánylattal fogadja a szalókai egyház felhozott indokát: a közelebbi években végzett sok építkezést, mely miatt a szükösi tárt illető összeg befizetésére jelenben képtelen s ezek folytán fizetés-halasztási kérelmét 2 évre szólva, meleg pártolással terjeszti fel a főtiszteletű Egyházkerületre; de folyamodásának azon kitételét, mely az egyházmegyei 2000 korona építkezési segély megnyeréséig kívánja a fizetési halasztást, már csak azért is kénytelen mellőzni, mert a fizetésnek bizonytalan időre halasztásához a főtiszteletű Egyházkerület úgy sem adná beleegyezését.

24. A bési egyház beterjeszti az egyház gondnokának múlt évi lelkészi jövedelemről szóló számadását, amint azt az 1911. augusztus 20-án tartott presbiteri gyűlés elfogadta. Mely számadás szerint a szükösi tárt 480 kor. 72 fill. illeti.

Az egyházmegyei közgyűlés a bési egyháznak a Szükösi-tárra vonatkozó számadását kifogástalannak találván, tisztelettel felterjeszti a főtiszteletű Egyházkerületre.

25. 1911. október 1. s következő napjain Sátoraljaujhelyben tartandó egyházkerületi gyűlésre az ungi egyházmegyéből hivatalos és választott képviselők:

Szücs István esperes, Komjáthy Béla e.-m. gondnok, Szöllőssy Gyula, ifj. Szakal István, Szilágyi Sándor tanácsbírók, Kovács Dániel vil. főjegyző, Németh Péter papi főjegyző.

Póttagok: Minay István t. b., Komjáthy Gábor t. b., Szabó Zoltán világi jegyző, Maksa József papi jegyző.

26. Csomár Béla tisaásványi lelkész az egyházzal 4 kat. hold 772 □-öl földterületre kötött bérleti szerződést terjeszt be, kéri annak megerősítését.

A beterjesztett bérleti szerződést az egyházmegye jóváhagyólag tudomásul veszi.

27. Az egyházmegyei értekezlet arra kéri az egyházmegyei közgyűlést, hogy az egyházlátogatás alapján az egyes egyházakat alaptőke gyűjtésére buzdíttassa.

Közgyűlés felkéri az esperes urat arra, hogy az egyházaknak alaptőke gyűjtésére való buzdítását az egyházlátogatási utasításba felvegye.

28. Értekezlet kéri az egyházmegyét, hogy az adócsökkentési segélynek törvényhozásilag való biztosítását a felsőbb egyházi hatóságoknál szorgalmazza.

Magyarországi református egyházunknak léteérdeke, hogy az adósegély törvényhozásilag biztosíttassék s újból tisztelettel kérjük a főt. Egyházkerületet, hogy Konventünk útján ezt szorgalmazni méltóztassék.

29. Közgyűlésünk az értekezlet indítványára

tisztelettel keresi meg a főtiszteletű Egyházkerületet, hogy a lelkészi irodák részére szükséges nyomtatványok egységes előállításáról gondoskodni méltóztassék.

30. A folyó évi tavaszi egyházkerületi közgyűlés 92. sz. határozatára vonatkozólag az értekezlet által kiküldött bizottság beterjeszti az Ungmegyében fekvő polgári községek egyházi beosztására vonatkozó javaslatát.

Közgyűlés a javaslatot, a rá vezetett helyesbítésekkel elfogadja, s a főtiszteletű egyházkerületre felterjeszti.

31. A f. évi tavaszi egyházkerületi gyűlés 35. sz. határozatával az egyházmegyékre véleményezés és bírálat végettetett hit- és erkölcstani tantervre vonatkozólag

közgyűlésünk az értekezlet s tanügyi bizottság véleményével megegyezően, a bemutatott tervezetet nem tartja elfogadhatónak, hanem az alsóborsodi egyházmegye tanítóegyesületének komoly és nagy szakismeretre valló tervezetét ajánlja a főt. Egyházkerületnek elfogadásra.

32. Az egyházi javak és ingatlanok kezelésére vonatkozó egyházkerületi szabályrendeletet

közgyűlésünk, mint komoly, alapos gyakorlati tapasztalatokon nyugvó tervezetet teljes egészében elfogadja, a következő módosításokkal :

a) III. fejezet 7-ik pontjához: a lugas szőlő megváltásánál ne csak a szőlőtőke, hanem az oszlopfák, a sodrony s a lécezet is megváltandó,

b) a III. fejezetben e helyett: az oltott rózsákkal a lelkész szabadon rendelkezik, ez tételességül „a díszbokrokot, cserjéket, rózsákat tartozik az utód megváltani,“

c) az V-ik fejezetben: „a szalmát, a trágyát becsérték szerint tartozzék vagy az egyház, vagy az utód megváltani,“

d) s ugyancsak e fejezetbe szurassék be ez is: „a trágya ha a lelkésznek saját földjei

vannak, nem vonható el a lelkeszi földektől, amazok javára.“

Ezen határozat a főtiszteletű egyházkerülethez felterjesztetik.

33. 133. sz. kerületi gyűlési jegyzőkönyv 96-ik pontjában felhívatnak az egyházmegyék, hogy a társ-, leány- és fiók egyházközségek jellegére vonatkozó kimutatást terjesszenek fel s a szükséges szabályozást az E. T. I. t.-c. 12. §-a értelmében — esetleg közíg. bíróság közbejöttével is — eszközöljék.

Az ungi egyházmegye ezen adatok összegyűjtésével az egyházlátogatókat bízta meg, kik az adatokat egyházlátogatás végeztével azonnal átteszik Komjáthy Gábor bizottsági elnökhöz. — A begyűjtött adatokból szerkesztendő — az egész egyházmegye területét felölelő munkálatot: Komjáthy Gábor elnökle alatt, Minay István, Tóth Lajos, Pataki Pál, Hegyi György, Szabó Endre, Szilágyi Sándor, Szabó Zoltán tagokból álló bizottság összeállítván, a tavaszi egyházmegyei köz — esetleg közíg. bíróság — gyűlés elé fogja terjeszteni.

Tudomásvétel végett felterjesztetik a főtiszteletű egyházkerületre.

34. Az ungi ref. tanítói testület beterjeszti az 1911. július 25-én Ungváron tartott gyűlésének 9. sz. alatt hozott azon határozatát, melyben az egyházmegye jóváhagyását s megerősítését kérik arra nézve, hogy minden, az egyházmegyébe belépő új tanítótól, a tanítói testület szükségeinek fedezésére, a Horváth Mária féle első évi segély őt illető részének fele „belépési járulék“ címén az egyházmegye pénztárnoka által tartassék vissza s általa a tanítói testület pénztárába fizetessék be.

Egyházmegyénk, a tanítói testület közóhájának engedve, azt határozattá emeli s kimondja, hogy ennek utánna, az egyházmegyébe belépő minden új tanító a Horváth Mária-féle alap

első évi segélyének felét „belépési járulék“ címen, a tanítói testület pénztárába köteles befizetni; s egyúttal felkéri az egyházmegyei pénztárnokot, hogy a belépő új tanítóktól a nyújtandó első évi segélynek felét levonva, azt a tanítói testület pénztárába fizesse be.

35. Ugyanazon testület, ugyanazon gyűlés 12. sz. alatt hozott határozatában arra kéri közgyűlésünket, hogy az előkönyörgő tanítók, szószéki szolgálataikért — bizonyos — az egyházmegye bölcsessége által meghatározandó tiszteletdíjban részesíttessenek.

Közgyűlésünk, tekintettel arra, hogy ezidő szerint nincs az egyházmegye rendelkezése alatt olyan alap, melyből az előkönyörgő tanítók szószéki szolgálataikért külön díjaztassanak, újabb terhet pedig az egyháztagokra kivetni nem lehet, ezért a tanítói testület ezen kérelme felett ez alkalommal napirendre tér.

36. Korláthelmec újból iskolájának államosítására kér engedélyt s múlt gyűlésünk 31. sz. határozatához képest becsatolja az egyházközségi közgyűlés jegyzőkönyvét, az egyháztagok földadójáról egy kimutatást, ugyancsak kimutatást az egyház tőkepénzéről, mely szerint mindössze 1300 K. tőkekamata fordítható az egyház szükségeire, s végül becsatolja egytantermű iskola tervrajzát s költségvetését.

Közgyűlés a korláthelmeci egyháznak engedélyt ad arra, hogy iskolája államosítása iránt az előleges munkálatot megtegye, a szerződést a kerületünk által kimondott elvek alapján előkészítse; utasítja azonban az egyházi Előljárást arra, hogy az egyházmegyénkre jóváhagyás végett bemutatandó szerződés-tervezettel egyidejűleg külön mutassák ki azt is, hogy az állami iskola létesíthetése végett a ref. egyháztagok, mint a polgári község tagjai, milyen terhet vállaltak magukra.

Mivel pedig a becsatolt iratok csak állít-

ják, de nem igazolják azt, hogy az egyháznak anyagi ereje nincs saját iskolája fenntartására, mert az iratokból sem az egyház tagjainak egyházi teherviselése, sem teherviselő képessége, sem az, hogy az adósegélyt igénybe vették-e, meg nem állapítható: a most hozott határozattal egyidejűleg a helyszínére küldi ki Komjáthy Gábort, Pataki Pált és Dr. Korláth Endrét a III. t.-c. 11. §-ában körvonalazott jogkörrel s teendők esetleges elvégzésére azzal, hogy különös tekintettel legyenek arra, vajjon ugyanannyi áldozattal, mint a mennyit az egyház tagjainak az állami iskola építésére és fenntartására szokás és törvény szerint vállalniok kell, saját iskolájok nem volna-e felépíthető és fenntartható? Jelentésüket tavaszi gyűlésünkre várjuk.

37. Az országos református lelkészi nyugdíj- és özvegyárva gyámintézet ügyrendje a Konvent által készített előadói tervezetet

közgyűlésünk általánosságban elfogadja, azonban egyértelmű határozottsággal kívánja, hogy a 24. §. töröltessék, mint amely a nyugdíjintézetet felesleges költséggel terheli, s a mire semmi szükség nincs, mert az egyházmegyei nyugdíj-bizottság vizsgálata teljesen elég.

38. Tárgyalás alá vétetett Maksa József előadó előterjesztésében, a Kájel István öszödi lelkész által, a belkörü tűzkárbiztosítás létesítése tárgyában a Méltóságos Konventhez felterjesztett Memorándum; melyben 10 évre visszamenőleg kimutatja, hogy mily nagy összegre menő nyereséget élveznek a tűzkárbiztosító társulatok, s mily nagy a mi veszteségünk az által, hogy a tűzkárbiztosítást nem magunk kezeljük, míg ha ezt belkörüleg magunk kezelnénk — miként az erdélyi egyházkerület már 2 év óta, melyből 13.566 kor. tiszta hasznot élvez — anyaszentegyházunk megerősödését, virágzását nagyban elősegítené. Miért is javasolja: mondja ki egyházmegyénk, hogy a Kájel István belkörü tűzkárbiztosításról készített Memorándumát helyesli, ahhoz hozzájárul s an-

nak az 1916. július 1-vel való életbeléptetésére s a Méltóságos Konventhez való pártoló felterjesztésre a Főtiszteletű egyházkerületet tisztelettel felkéri.

Közgyűlésünk előadó javaslatát magáévé téve, a Kájel István által a Méltóságos Konventhez beterjesztett, a Prot. Egyh. és Iskolai Lap. f. évi 17. számában megjelent, az egyházi épületek belkörü tűzkárbiztosítására vonatkozó Memorándumát helyesli, ahhoz hozzájárul s hasonló hozzájárulásra s annak az 1916. július 1-én való életbeléptetésére s a Méltóságos Konventhez való pártoló felterjesztésre a Főtiszteletű Egyházkerületet tisztelettel felkéri.

39. A kisdobronyi egyház, mint sok építkezéssel és adóssággal küzdő egyház, segélykérvényt nyújt be a Gusztáv Adolf egyletnek.

Mint sok építkezéssel s adóssággal terhelt egyházat az egyházmegye segélyre ajánlja.

40. A nagygejőci egyház a közalapról 1000 korona segélyt kér.

Az ungi egyházmegye a nagygejőci egyházat első helyen ajánlja ezer korona segélyre; mivel az egyház három év alatt sok építkezést végezett saját erejéből, így iskoláját csak segélylyel képes törvényszerűleg átalakítani.

41. A nagydobronyi egyház a közalapról 2000 korona segélyt kér.

Az ungi egyházmegye a nagydobronyi egyházat második helyen ajánlja 2000 korona segélyre, mint olyan szegénysorsú tagokból álló egyházat, mely eddig semmiféle segélyben nem részesült.

42. Többen különböző tárból segélyt kérnek.

A segélykérvények elbírálás végett áttételnek az őszi segélyosztó bizottsághoz.

43. Olvastatott a tanügyi bizottsági elnök jelentése az 1910—11. iskolai évről, s a tanügyi bizottságnak Ungváron f. év aug. 17-én tartott ülésében felvett jegyzőkönyve.

Közgyűlésünk Szakal István tanügyi bizottsági elnöknek gondosan összeállított részletes jelentéseért köszönetet mondva, e jelentést felküldi az egyházkerületi tanügyi bizottsághoz. A tanügyi bizottság jegyzőkönyve alapján és javaslatára pedig a következő határozatokat hozza:

1. Iskoláik törvényszerűvé tételére utasítja Nagygejőc, Korláthelmece, Felsőrőcse, Mogyorós, Botfalva, Salamon, Ásvány, Sárosmező, Tiszváágtelek, Kisdobronya, Nagydobronya, Csongor és Jenke egyházakat.

2. Felszereléseik teljes beszerzésére utasítja Nagydobronya, Csongor, Nagyszeretva, Palló, Szürthe, Magasrév, Mogyorós egyházakat.

3. Az iskolának 6 osztályúvá tételére a pallói, bezői és jenkei tanítókat.

4. Figyelmezteti mindazon egyházakat, a hol még az iskola fűtéséről, tisztogatásáról és a víz hordásról maguk az iskolás gyermekek gondoskodnak, hogy ez az egyházkerületi szabályrendelet 11. §-a szerint határozottan tilos.

5. A zahari egyház előljáróságát szigorúan utasítja arra, hogy a tanterem közeléből a különben is romban levő istállót mielőbb eltávolítsa.

6. A veskóci iskola tanítóját különbeni fegyelmi eljárás mellett arra inti, hogy a leltár elkészítéséről, a szükséges naplók rendes vezetéséről s az értesítő könyvecskék beszerzéséről feltétlenül gondoskodják.

7. Mogyorós, Bés, Nagykapos Ungvár, Botfalva, Pályin, Vámoslucska, Solymos, Felsőrőcse, Sárosmező, Kistrát, Nagygejőc az iskolai ingatlanok az egyház nevére való áttelekkönyvezéséről haladéktalanul gondoskodjanak.

8. Vaján, Bés, Csicsér, Nagykapos, Ungnyarád, Magasrév, Tizsalamon, Eszeny, Ungvár, Botfalva, Palágy, Szirénfalva, Nagydobrony, Bező, Felsőrőcse és Kistráth tanítóinak iskoláik kitűnő vezetéseért elismerését nyilvánítja s Isten áldását és segedelmét kéri további hű munkálkodásaikra.

9. Maksa József nagykaposi, Komjáthy István nagygejőci lelkészeknek, mint akik tanítói hiány miatt maguk végezték a tanítást és pedig teljes hű odaadással egyházaik iskolájában, köszönetét nyilvánítja.

44. Esperes beterjeszti, az általa körözött XXXIX—XLIII. sz. körleveleket.

Mindezek, mint már körözött s ismert dolgok, tudomásul vétetnek.

45. Az építészeti bizottság jelenti, hogy Nagyszeretva, Pályin és Bező, újonnan épített iskoláját az építészeti bizottság által, még mind ez ideig nem vizsgálhatta felül.

Nevezett egyházak előljárói felhivatnak, hogy újonnan épített iskolájukat, az építészeti bizottság által — mielőtt az építési vállalkozók teljesen kifizettetének — sürgősen vizsgáltsák felül, mert ellenesetben, az előfordulható károkért, hiányokért, a teljes felelősséget, az egyházmegye reájok hárítja.

46. A jenkei egyház építendő iskolájának és tanítói lakának tervrajzát és költségvetését jóváhagyás végett beterjeszti.

Közgyűlés az iratokat a szakértői helyszíni szemle megejtése céljából az építési bizottságnak adja ki s amennyiben nevezett bizottság az építés ellen kifogást nem emelne, az építésre az engedélyt megadja. Egyidejűleg utasítja a jenkei egyház előljáróságát, hogy az

építési engedélynek a közigazgatási hatóságtól leendő megszerzése iránt is sürgősen intézkedjék.

47. Esperes jelenti a múlt gyűlés 38-ik pontjára vonatkozólag, hogy a tizzasalamoni egyháznak az iskolaépítésre az engedélyt megadta.

Tudomásul szolgál.

48. Esperes jelenti, hogy a múlt gyűlés 69. sz. határozata alapján Ungpinkócnak az építési engedélyt megadta.

Tudomásul szolgál.

49. Móré Elek ungpinkóci lelkész jelenti, hogy tavaszi gyűlésünk jegyzőkönyvének 68-ik pontjában a kivetés összege tévesen vezetett be; mert az ungpinkóci egyházat 529 korona 50 fillér, a lakártiakat 431 korona terheli, így az összes kivetés 960 korona 50 fillér.

A helyesbítést az egyházmegye ezen betérjesztés alapján eszközli.

50. A bési lelkész, a tavaszi gyűlés 102-ik pontjára vonatkozólag jelenti, hogy a temető teljesen jókarba hozatott.

Tudomásul szolgál.

51. A felsőrőcsei lelkész, a tavaszi gyűlés 72 sz. határozatára jelenti, hogy a lelkészi iktatókönyvet beszerezte.

Tudomásul vétetik.

52. Ugyanazon lelkész, a tavaszi gyűlés 79. sz. határozatára, betérjeszti a sárosmezői leányegyház adókönyvét, mely szerint, az 1910. évi adó teljesen ki van fizetve, sőt még 1 kor. 01. fillér felülfizetés is van.

Tudomásul szolgál.

53. Ugyanazon lelkész, a tavaszi gyűlés 81. sz. határozatára jelenti, hogy ugy felsőrőcsén, valamint Sárosmezőn, az egyházi adókönyvek beszerezettek.

Tudomásúl vétetik.

54. Ugyanazon lelkész, a tavaszi gyűlés 82. sz. határozatára jelenti, hogy Sárosmezőn az iskolaterem teljesen rendbe hozatott, ellenben felsőrőcsén még minden a régi állapotban van.

Egyházmegyénk, a midőn a sárosmezői leányegyház iskolájának rendbe hozataláról szóló jelentést tudomásúl veszi, egyszersmind felelősség terhe alatt útasítja a felsőrőcsei egyház elöljáróságát, hogy iskolájokat, a törvény kívánalmának megfelelőleg, mielőbb hozzák rendbe.

55. Varga Károly korláthelmeci lelkész, a tavaszi gyűlés 80. sz. határozatára vonatkozólag beterjeszti, az egyház régi irományairól 1878. évben készített leltárt.

Miután a beterjesztett régi leltár nem foglalja magában az egyház összes irományait, könyveit, egyházmegyénk elkötelezi a korláthelmeci egyház lelkészét, hogy az egyház összes könyvei s irományairól egy új leltárt készítsen s azt a téli egyházlátogatóságnak mutassa be.

56. A számvevőszék mult gyűlés 63. pontjára vonatkozólag 1911. szept. 7-én Ungváron tartott gyűlésének jegyzőkönyve alapján, az ungyarádi és gálócsi egyház 1910. évi számadását az egyházmegyei közgyűlésnek, megerősítésre ajánlja.

Közgyűlésünk, az ungyarádi és gálócsi egyháznak 1910. évi számadásait, a számvevőszék 1911. szept. 7-én tartott gyűlésének javaslata alapján — megerősíti.

57. A bezői egyház jelenti, hogy az egyetemes adóalapból nyert adósegélyt építkezési célra s építkezésből eredő adósságainak törlesztésére kívánja fordítani.

Tudomásul vétetik.

58. Szőlössy Ferenc mokcsai lelkész kéri, hogy a f. évi tavaszi egyházmegyei közgyűlés 100-ik számú határozatával az 1908. évi december hó 8-ikán tartott rendkívüli közgyűlésről való elmaradása miatt, reá kirótt 10 korona pénzbírság megfizetése alól, — miután a gyűlés idején 6 héten át ágyban fekvő súlyos beteg volt, — mentessék fel.

Közgyűlés a felhozott indokok alapján kérelmezőt a reá kirótt 10 korona pénzbírság alól felmenti.

59. Hegyi György egyházmegyei ügyész múlt gyűlésünk 60-ik pontjára jelenti, hogy a korláthelmeci egyház részére néhai Katona L. János hagyományozta a 400 koronát, saját jó szántából, minden erőszakolás vagy rábeszélés nélkül. — Özvegyének anyagi körülménye pedig teljességgel nem olyan siralmas, mint ő azt beadványában feltünteti. Különben az egyház már meg is tette a foglalást a 200 korona befizetésére.

Az egyházmegye közgyűlése az ügyész jelentését tudomásul veszi. A korláthelmeci gondnokot pedig felelősség terhe alatt utasítja, hogy az egyház igazságos érdekét képviselve az egyház részére néhai Katona L. János által hagyományozott összeget befizettetni el ne mulassza.

60. Jelentést vár az egyházmegye múlt gyűlésünk alábbi pontjaira: 70, 71, 72, 73, 75, 81, 82, 97, 100, 105.

Mely pontokra azoknak figyelmét, kik azokban érdekelve vannak, az egyházmegye közgyűlése felhívja.

61. Hitelesítő bizottság tagjaiul megválasztatnak:

Szűcs István esperes, Minay István gondn. helyettes, Hegyi György, Szabó Lajos, Szabó Endre és a jegyzői kar.

62. Mindezen jegyzőkönyvi pontokat meghitelesítette az 1911. szept. 12-én Ungváron tartott hitelesítő ülés.

Szűcs István
esperes.

Minay István
g. helyettes.

Komjáthy Gábor, Szabó Endre, Hegyi György, Szabó Lajos.

Németh Péter, Kovács Dániel, Maksa József
jegyzők.

A jegyzőkönyvi pontokat jegyezték:

Németh Péter: 1—6, 14—20, 23—25, 33, 39—42, 49, 59—62.

Pataki Pál: 13, 27—32, 36, 37, 43, 47, 48.

Maksa József: 9, 21, 22, 34, 35, 38, 44, 45, 50—56.

Kovács Dániel: 10—12, 26, 57.

Szabó Zoltán: 7, 8, 46, 58.

II. Bírósági ügyek.

I. JEGYZŐKÖNYV.

Felvétetett Ungváron 1911. év szeptember 7-ik napján az ungi egyházmegyei közigazgatási bíróságnak a vajáni egyház és volt tanítója, Rózsa Lajos között felmerült vitás ügy tárgyalásáról.

Jelenvoltak: A bíróság részéről: Szücs István esperes, mint egyházi elnök, Minay István gondnok helyettes, mint világi elnök Tárgyalást vezető elnök: Szücs István, Szabó Lajos, Stépán Géza, Bernáth Zoltán, Komjáthy Gábor, Magyar Bertalan tanácsbírók. (Előadó: Stépán Géza). Jegyző: Németh Péter.

A felek részéről: Kanócz József és Kovács András presbyterek, Rózsa Lajos vajáni volt tanító.

Ügyészség: Hegyi György egyházmegyei ügyész.

Tárgyalás alatt van Rózsa Lajos vajáni volt tanítónak az egyházzal szemben támasztott 200 korona személypótlék követelése az 1910-ik évről, mint közigazgatási bírósági ügy.

Elnök az ülést megnyitván, az V. t.-c. 54. §-sa értelmében felhívja a bíróság tagjait a tekintetben való nyilatkozásra, hogy tudomásuk szerint nem forog-e fenn valamelyikükre nézve a 49. §-ban felsorolt hivatalból figyelembe veendő érdekeltségi eset?

A bíróság tagjai kijelentik, hogy tudomásuk szerint, nem forog fenn érdekeltségi eset.

Felhívja elnök a feleket és képviselőiket, hogy nincsen-e a bíróság valamelyike ellen törvényen alapuló érdekeltségi kifogásuk?

Felek kijelentik, hogy nincs.

Elnök megállapítja, hogy a bíróság érdektelen tagjai

kellő számban vannak jelen és hogy az szabályszerűen meg alakult.

Elnök megállapítja, hogy a felek és tanuk szabályszerűen megidézettek.

Elnök felhívja a feleket, hogy a bíróság illetékessége tekintetében van-e előadni valójuk?

Felek kijelentik, hogy illetékesnek tartják a bíróságot.

Elnök elrendeli az ügy érdemleges tárgyalását.

Stépán Géza előadó ösmerteti az ügyet.

Elnök felhívja a jelenlevő feleket, hogy az ügyre vonatkozó állításaikat és bizonyítékaikat terjesszék elő.

Felek más bizonyítékot nem terjesztenek elő, mint a melyek írásban beadattak; csakis Rózsa Lajos panaszos jegyez meg annyit, hogy ő az 1910. szept. 18-án általa felvett presbyteri jegyzőkönyvben nem mondott le a 200 korona személypótlékról, ha mindamelllett a jegyzőkönyvből az olvasható ki, akkor elég vigyázatlanul, könnyelműleg irta.

Elnök a tárgyalást berekeszti, és zárt tanácskozás után nyílt ülésben kihirdeti a bíróság egyhangulag hozott határozatát:

Az ungmegyei egyházi bíróság, mint közigazgatási bíróság Rózsa Lajos panaszosnak, a vajáni egyház panaszlott elleni közigazgatási bírósági ügyében mai napon megtartott tárgyalás után a következőképen

ítélt:

Rózsa Lajost 1910. évi szept. hó 18-tól az évi 200 korona személyi pótlék meg nem illeti.

Indokok:

1910. szept. 18-án Rózsa Lajos által és saját maga által szerkesztett presbyteri jegyzőkönyvben önmaga lemondott az addig készpénzben kapott 1200 koronáról, így az abban foglalt 200 korona személyi pótlékról is, s a helyett a természetben való fizetést követelte; ennél fogva a bíróságnak Rózsa Lajost panaszával elutasítani kellett.

Az elnök megállapítja, hogy az ítélet kihirdetésnél a fent megnevezett érdekelt felek jelen voltak. Kiket az elnök felhív az iránt való nyilatkozattételre, hogy megnyugosznak-é az ítéletben, vagy felebbeznek? Rózsa Lajos panaszos bejelenti felebbezését.

Kelt mint fent.

Szücs István
egyházi elnök.

Németh Péter
jegyzőkönyvvezető.

Minay István
világi elnök.

II. JEGYZŐKÖNYV.

Felvétetett Ungváron 1911. szeptember hó 7-dik napján az ungi ref. egyházmegyei bíróságnak, mint közigazgatási bíróságnak özv. Urbán Mihálynénak Pelley József elleni követelése tárgyában tartott tárgyalásáról.

Jelenvoltak: A bíróság részéről: Szücs István esperes, és Minay István, gondnok helyettes, mint tárgyalást vezető elnök elnöksége alatt Bernáth Zoltán, Szabó Lajos, Stépán Géza, Szilágyi Sándor, Szöllösy Gyula, Komjáthy Gábor, Magyar Bertalan bírók. Szabó Zoltán vil. jegyző, mint előadó és Pataky Pál jegyző.

Az ügyészség részéről: Hegyi György.

Felek részéről: Urbán Béla, mint özv. Urbán Mihályné meghatalmazottja, mint panaszos, Pelley József záhonyi lelkesz, mint panaszolt

Tárgyalás alatt van özv. Urbán Mihálynénak Pelley József elleni 532 korona földbér és járuléka iránti követelése, mint közigazgatási bírósági ügy.

Elnök az ülést megnyitván, megállapítja, hogy a jelenlevő bírák ellen hivatalból figyelembe veendő érdekeltégi eset nem forog fenn s felhívja a feleket, hogy nekik nincs-e érdekeltégi kifogásuk? Urbán Béla érdekeltégi kifogást emel Szabó Zoltán előadó ellen azért, mert ő, mint nem bíró, előadó nem lehet. Elnök zárt ülést rendel e kifogás elbirá-

lására, s zárt tanácskozmány után nyílt ülésben kihirdeti a következő egyhangulag hozott

végzést:

Szabó Zoltánt, mint a ki vizsgáló biztos volt, az előadói tiszt alól felmenti, s az ügy előadásával Stépán Géza bírót bizza meg.

Miután e végzésben a kifogással élt panaszos megnyugodott, elnök megállapítja, hogy a bíróság kellő számban jelenlevő érdektelen tagokkal szabályszerűen megalakult, s miután a felek részéről a bíróság illetékessége ellen előterjesztés nem történt, elrendeli az ügy érdemleges tárgyalását s felhívja az előadót az ügy ismertetésére.

Stépán Géza előadó felolvassa özv. Urbán Mihályné panaszlevelét, melyben az 1909. okt. 16-dikán elhalt férje utódjától Pelley Józseftől a csonka és kegyeleti évre összesen 1064 koronát a lelkészi földek egy egész évi bérösszegét követeli, s minthogy Pelley József 1910. okt. havában csak 532 koronát fizetett neki, még 532 koronát s a járulékait követeli. Felolvassa a vizsgálati jegyzőkönyvet, melyben Pelley József azt állítja, hogy özv. Urbán Mihályné 1010. május 1-ig, a mikor ő állását elfoglalta, teljesen ki volt fizetve, s a kegyeleti évre özv. Urbánnénak az őt megillető féljövödelmet az 532 koronát elküldte, így ő neki semmivel sem tartozik. A presbytérium sem tartja a követelést jogosnak, s előadó végül felolvassa még a vizsgálati jegyzőkönyvből a tanuk vallomását is, de sem a panaszos által feltett kérdések sem a tanuk vallomása a dolog érdemére nem tartoznak.

Elnök ezután felhívja a feleket, hogy az ügyre vonatkozó állításaikat és bizonyítékaikat terjesszék elő. Erre panaszos a vizsgálat kiegészítését kéri annak a bizonyítására, hogy a bérösszeg utólagosan fizettetett, s a tanuknak a panaszlevelben feltett kérdésekre való újbóli kihallgatására. Panaszolt kijelenti, hogy ha ő az egész jövödelemnek a másik felét is tartoznék özv. Urbánnénak kifizetni, akkor ő egy évig teljesen ingyen szolgált, ő is a vizsgálat kiegészítését kéri.

Elnök ezután a tárgyalást berekeszti, s zárt tanácskozmány után nyílt ülésben kihirdeti a következő egyhangulag hozott

végzést:

Bíróság a vizsgálat kiegészítését elrendeli, arra nézve, hogy az évi bérösszeg utólagosan fizettetett-e, hogy a bérleti szerződés mikor kötött, mire nézve a bérlők is kihallgatandók. A vizsgálat megejtésével az ez ügyben már eljáró bizottság küldetik ki.

Elnök megállapítja, hogy ezen végzés kihirdetésénél panaszos és panaszolt jelen vannak.
Kelt mint fent.

Szücs István
egyházi elnök.

Minay István
világi elnök.

Pataki Pál
jegyző.

III. JEGYZŐKÖNYV.

Felvétellett Ungváron, 1911. szeptember hó 7-én az ungi ref. egyházmegyei bíróságnak, mint közigazgatási bíróságnak özv. Urbán Mihálynénak, Peley József záhonyi ref. lelkész ellen támasztott 500 korona káplántartási díj követelése tárgyában tartott ülésében.

Jelen vannak, a bíróság részéről: Szücs István esperes, mint tárgyalást vezető elnök, Minay István világi elnök, Komjáthy Gábor, Szőlössy Gyula papi; Bernáth Zoltán, Szabó Lajos, Szilágyi Sándor világi tanácsbírák; Maksa József mint jegyzőkönyvvezető.

Az ügyész részéről: Hegyi György e. megyei ügyvéd.

A felek részéről: özv. Urbán Mihályné mint panaszos meghatalmazottja, Urbán Béla és Peley József záhonyi lelkész, mint panaszlott.

Tárgy: özv. Urbán Mihályné 500 korona, káplántartási díj követelése.

Elnök az ülést megnyitván, megállapítja, hogy a jelenlevő birák ellen, sem hivatalból figyelembe veendő érdekelt-ségi eset nem forog fenn, sem a felek részéről, a birák valamelyike ellen, törvényen alapuló érdekelt-ségi kifogás nem tétetett s így a bíróság a kellő számban jelenlevő érdektelen tagokból megalakult.

A bíróság elnöke jelenti, hogy a felek a tárgyalásra szabályszerűen írásilag megidéztek.

A bíróság elnöke ezután elrendeli az ügy érdemleges tárgyalását s felhívja Komjáthy Gábor előadót a szőnyegen levő ügy ismertetésére, ki az ügy állását a következőkben adja elő:

Özv. Urbán Mihályné férje halála után Budapestre fiához ment lakni s a záhonyi egyház lelkészi állására időközileg megválasztott s oda a kegyeleti idő lejárta előtt — helyettes lelkész hiánya miatt — az Esperes által a hivek közóhájára — fél fizetésre — beerősített s a lelkészi állást elfoglaló Peley József lelkésztől — dacára annak, hogy ő Budapesten lakott s káplántartási kongruáért ez okból nem is folyamodott — most 500 korona káplántartási díjat követel, mely követelés kifizetését Peley József záhonyi lelkész — mint szerinte jogtalant — megtagadta.

Elnök ezután felhívja a jelenlevő érdekelt feleket, hogy hogy ha van, adják elő ez ügyre vonatkozó észrevételeiket, esetleg bizonyítékaikat.

Felek kijelentik, hogy többet mint írásaikban foglalva van, nem mondhatnak.

Elnök ezután a tárgyalást berekeszti és zárt tanácskozmány után — nyílt ülésben — az érdekelt felek jelenlétében kihirdeti a bíróságnak egyhangúlag hozott következő

ítéletét.

A bíróság özv. Urbán Mihálynét 500 korona káplántartási díj követelésével elutasítja.

Indokok.

Ei kellett a bíróságnak utasítani özv. Urbán Mihálynét követelésével azért, mert jóllehet joga lett volna férje

halála után, káplántartási kongruáért folyamodnia; de miután fiához Budapestre tette át lakását, káplántartási kongruáért nem folyamodott; de hasztalan is folyamodott volna, mert az esperes legjobb akarata mellett sem tudott káplán hiányában helyettest alkalmazni, kinek ellátásáról a II. t.-c. 80. §-a szerint a Budapestre költözött özv. lelkésznek kellett volna gondoskodnia; már pedig ha nincs káplán, az esetben nincs káplántartási kongrua sem.

De el kellett utasítani azért is, mert Peley József, mint megválasztott záhonyi lelkész, ki a kegyeleti idő lejárta előtt, káplán hiányában, a szükség kényszerítő hatása alatt iktattatott be az Esperes intézkedése folytán — a hivek közóhajára — fél fizetésre — lelkészi hivatalába, káplántartási kongruát nem élvezett, nem kezelt, ennek következtében özv. Urbán Mihálynét 500 korona káplántartási díj követelésével elutasítani és Peley József záhonyi lelkészt annak megfizetése kötelezettsége alól — feloldani kellett.

Ezután elnök felhívja a feleket, az iránt való nyilatkozat tételre, hogy megnyugosznak-e az ítéletben, vagy felebbeznek? mire panaszos fél képviselője az ítélet ellen élőszóval felebbezést jelentett be s az ítélet írásbeli kiadását kívánta.

Kelt mint fent.

Szücs István

esperes, egyházi elnök.

Minay István

világi elnök.

Maksa József

mint jegyzőkönyvvezető.

IV. JEGYZŐKÖNYV.

Felvétetett Ungváron, 1911. évi szeptember hó 7. napján az ungi ref. egyházmegye bíróságának, mint közigazgatási bíróságnak özv. Urbán Mihályné által Peley József záhonyi lelkész ellen 150 korona házbér követelésből felmerült vitás ügyben tartott tárgyalásáról.

Jelen voltak: Szücs István esperes, tárgyalást vezető elnök, Minay István gondnok-helyettes elnöklete alatt Sző-

lőssy Gyula, Komjáthy Gábor, Magyar Bertalan egyházi, Szabó Lajos, Bernáth Zoltán, Stépán Géza, Szilágyi Sándor világi tanácsbírák, Kovács Dániel vil. főjegyző, mint jegyzőkönyvvezető; előadó: Szilágyi Sándor.

Az ügyészség részéről: Hegyi György egyházmegyei ügyész, a felek részéről: Özv. Urbán Mihályné képviselőjében meghatalmazottja: Urbán Béla és Peley József záhonyi lelkész.

Tárgyalás alatt van özv. Urbán Mihályné volt záhonyi lelkészné 150 kor. lakbér követelése Peley József záhonyi lelkész ellen.

Elnök az ülést megnyitván az V. t.-c. 54. §-a értelmében felhívja a bíróság tagjait a tekintetben való nyilatkozatra, hogy tudomásuk szerint nem forog-e fenn valamelyikükre nézve a 49. §-ban felsorolt, hivatalból figyelembe veendő érdekeltségi eset? A felhívásra senki sem jelentkezett.

Felhívja elnök a feleket, hogy nincsen-e a bíróság valamelyike ellen törvényen alapuló érdekeltségi kifogásuk?

Felek kijelentették, hogy nincs.

Elnök megállapítja, hogy a bíróság érdektelen tagjai kellő számban vannak jelen, és hogy az kellő számban megalakult.

A bíróság elnöke megállapítja, hogy az érdekelt felek szabályszerűen megidézettek.

A bíróság felhívja a feleket, hogy a bíróság illetékessége tekintetében van-e előadni valójuk? Felek kijelentik, hogy nincs.

A bíróság elnöke ezután elrendeli az ügy érdemleges tárgyalását. Szilágyi Sándor előadó, ismerteti az ügy állását.

Elnök felhívja a jelen levő feleket, hogy az ügyre vonatkozólag nyilatkozzanak.

Özv. Urbán Mihályné meghatalmazottja előadja, hogy neki Peley József lelkész megígérte, hogy ha nem háborítják őt a lelkész lak és a mintegy egy kat. hold kert használatában, hajlandó az özvegynek 100 koronát fizetni s ebben az özvegy megnyugodott.

Peley József lelkész elismeri, hogy ezen kijelentést tette, de megjegyzi, hogy ezen kijelentésekor nem ismerte az ide vonatkozó törvényeket és szabályrendeleteket s a 100 kor. ígéretet csak azért tette, mert bérbeadással fenyegették.

Elnök a tárgyalást berekeszti és zárt tanácskozmány után nyílt ülésben kihirdeti a bíróság egyhangúlag hozott következő

ítéletét.

Az egyházmegye közigazgatási bírósága Peley József záhonyi lelkészt özv. Urbán Mihályné részére 100 korona megfizetésére kötelezi.

Indokok.

A tárgyalás során beigazolást nyert, hogy özv. Urbán Mihályné és Peley József lelkész a lakás és kert használatára nézve 100 koronában megegyeztek s ezt panaszlott nem vette tagadásba s beismerte, hogy a kertet, melyből fele az özvegyet illette volna, egészben ő használta s a törvény nem ismerése megígért kötelezettsége alól nem oldja fel.

Elnök megállapítja, hogy az ítélet kihirdetésénél mindkét fél jelen van.

Ezután felhívja a jelen levő feleket az arravaló nyilatkozatra, hogy megnyugosznak-e az ítéletben, vagy felebbeznek?

Pelei József lelkész panaszlott az ítélet ellen előszóval felebbezést jelent be.

Ezután a bíróság elnöke elrendeli, hogy a feleknek az ítélet, ha azt kéri, hiteles kiadványban kézbesíttessék.

Kelt mint fent.

Szücs István
egyházi elnök.

Minay István
világi elnök.

Kovács Dániel
jegyzőkönyvvezető.

Közgyűlési ügyek tárgymutatója.

1. A gyűlés megnyitása.
2. A gyűlési tagok igazolása.
3. Virág József és Stépán László elmaradásukat igazolják.
4. Esperes a gondnok úrtól kapott megbizatról jelent.
5. Papszentelésre ajánlás.
6. Bező, kántor-tanító választásról jelent.
7. Berecz Antal s. lelkész az ungi egyházmegyébe bekebelezést nyer.
8. Jósvay Dénes bési lelkész beiktatását a bizottság jelenti.
9. Az esperes múlt gy. 24-ik pontjára jelent.
10. Szirénfalva adás-vevési szerződését pótlás végett visszateszi az egyházmegye.
11. Kisgejőc adás-vevési szerződése megerősítés végett felterjesztetik a kerületre.
12. Ungvár adás-vevési szerződése a kerületre terjesztetik.
13. A bési tanítói díjlevél újból rendezése céljából felterjesztetik a kerületre.
14. Csongor rendkívüli egyházi adókiwetése megerősítést nyer.
15. Nagydobrony rendkívüli egyházi adókiwetése megerősítést nyer.
16. Eszeny rendkívüli egyházi adókiwetése megerősítést nyer.
17. Ágtelek rendkívüli egyházi adókiwetése megerősítést nyer.
18. Ungmogyorós rendkívüli egyházi adókiwetése megerősítést nyer.
19. Ungmogyorós a tanítói fizetést (személyhez kötve) javítja.
20. Nagyszeretva rendkívüli egyházi adókiwetése pótlás végett visszaadatik.
21. Kisdobrony 10.000 kor. kölcsön felvételi kérelmét pártolással terjeszti fel az egyházmegye a kerületre.
22. Ungmogyorós 2000 kor. kölcsönt vett fel.
23. Szalóka kérelmét, hogy a szükösi tárt illető 1054 kor.

- befizetésére halasztást nyerjen, pártolással terjeszti fel az egyházmegye a kerületre.
24. Bés beszámol a szükösi tárt illető féljövedelemről.
 25. Kerületi gyűlési képviselők.
 26. Csomár Béla tisztaásványi lelkész haszonbéri szerződését az egyházmegye tudomásul veszi.
 27. Az egyházak alaptőke gyűjtésre buzdítása.
 28. Az adócsökkentési segély törvényhozásilag biztosítása érdekében felterjesztés.
 29. Egységes nyomtatványok előállítására ügyében felterjesztés.
 30. Ung megyében fekvő polgári községek egyházi beosztása.
 31. Hit- és erkölcstani tantervre vonatkozó vélemény.
 32. Egyházi javak és ingatlanok kezelésére vonatkozó szabályrendeletre adott vélemény.
 33. Ker. gy. 96-ik pontban jelzett társ-, leány- és fiók egyházközségek kimutatásának összeállítására bizottság választatik.
 34. A tanító-testület alapgyűjtését az egyházmegye helyeslőleg veszi tudomásul.
 35. A tanító testületnek az előkönyörgők érdekében felterjesztett kérelmét ez idő szerint nem teljesítheti az egyházmegye.
 36. A korláthelmeci egyház iskolája államosítása ügyében bizottság választatik.
 37. Az orsz. lelkészi nyugdíj- és özv.-árva gyámintézet ügyrendjére adott vélemény.
 38. Kájel István öszödi lelkész által az egyház belkörü tűzbiztosítása céljából szerkesztett memorandumot az ungi egyh. megye pártolja.
 39. A kisdobronyi egyháznak a Gusztáv Adolt egylethez intézett segély-kérvényét az egyházmegye pártolással terjeszti fel a kerületre.
 40. A nagygejőci egyházat 1000 kor. közalap-segélyre az egyházmegye első helyen ajánlja.
 41. A nagydobronyi egyházat 2000 kor. közalap-segélyre az egyházmegye második sorban ajánlja.
 42. Különböző segély-kérvények az őszi segélyosztó bizottsághoz tételnek.
 43. A tanügyi bizottság jelentése felterjesztetik a ker. tanügyi bizottsághoz.
 44. Körlevelek XXXIX—XLIII.

45. Nagyszeretva, Pályin, Bező felhívatnak, hogy új iskolájukat az egyh. m. építészeti bizottsággal felülvizsgáltassák.
 46. A jenkei iskolaügy áttéteik az épít. bizottsághoz.
 47. Esperes múlt gy. 38. pontjára jelent.
 48. Esperes múlt gy. 69. pontjára jelent.
 49. Az ungpinkóci egyház kivetése helyesbittetik.
 50. A bési lelkész múlt gy. 102-ik pontjára jelent.
 51. A felsőrőcsei lelkész múlt gy. 72-ik pontjára jelent.
 52. A felsőrőcsei lelkész múlt gy. 79-ik pontjára jelent.
 53. A felsőrőcsei lelkész múlt gy. 81-ik pontjára jelent.
 54. A felsőrőcsei lelkész múlt gy. 82-ik pontjára jelent.
 55. Varga Károly korláthelmeci lelkész múlt gy. 80-ik pontjára ismételten jelentés adásra utasítottik.
 56. A számvevőszék javaslata alapján múlt gy. 63-ik pontjára vonatkozólag az ungyarádi és gálocsi egyház 1910. évi számadását az egyházmegye jóváhagyta.
 57. A bezői egyház az egytetemes adóalapból nyert évi segélyt építkezésre fordítja.
 58. Szöllősy Ferencet a múlt gy. 100. szám alatt reá rótt 10 kor. pénzbietség alól az egyházmegye feloldja.
 59. Hegyi György múlt gy. 60-ik pontjára jelent.
 60. Jelentés adással hátrálékosok.
 61. Hitelesítő bizottság.
 62. Jegyzőkönyv hitelesítése.
-

Betűrendes mutató,

hogy a közgyűlési pontok kiket érdekelnek.

- Barkaszy Károly 5.
Berecz Antal 7.
Bezöi egyh. 6, 45, 57.
Bési egyh. 13, 24, 50.
Csomár Béla 26.
Csongori egyh. 14.
Egyházakat általában: 28,
29, 30, 31, 32, 33, 38.
Esperes 1, 4, 9, 25, 27, 44,
47, 48, 61.
Eszeny 16.
Épít. biz. 45, 46.
Felsőrőcse 51, 52, 53, 54
Gálocs 56.
Hegyi György 33, 59, 61.
Iskolákat 43.
Jenkei egyh. 46.
Jósvay Dénes 8.
Kézi György 6.
Kisdobrony 21, 39.
Kisgejőc 11.
Komjáthy Béla egyhm. gond.
1, 4, 25.
Komjáthy Gábor 25, 33.
Komjáthy István 5.
Korláthelmeci egyh. 36, 55,
59.
Lelkészeket általában 37.
Maksa József 25.
Minay István 1, 25, 33, 61.
Móré Elek 49.
Nagydobrony 15, 41.
Nagygejőc 40.
Nagyszeretva 20, 45.
Német Péter 25.
Nyomárkay Sándor 5.
Papp Lajos 13.
Pataki Pál 33.
Pályini egyh. 45.
Pénztárnok 34.
Ráczkövy János 5.
Stépan László 3.
Sulyok Dezső 19.
Szabó Endre 33, 61.
Szabó Lajos 61.
Szabó Zoltán 25, 33.
Szakal István 25.
Szalókai egyh. 23.
Számvevőszék 56.
Szilágyi Sándor 1, 8, 25, 33.
Szirénfalva 10.
Szőlőssy Ferenc 58.
Szőlőssy Gyula 8, 25.
Tantestület 34, 35.
Tiszaágtelek 17.
Tizasalamon 47.
Tóth Lajos 43.
Ujlaky Sándor 5.
Ungmogyorós 18, 19, 22.
Ungnyarád 56.
Ungpinkóc 48, 49.
Ungvár 12.
Varga Károly 5, 55.
Virág József 3.

